

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24

Part A - Introduction

Subject	Panjabi
Semester	IInd
Name of the Course	Bachelor of Arts
Course Code	B23- PNB -201
Name of the Paper	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Adhunik Panjabi Galap Ate Viharak Punjabi
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-2 MCC-3
Level of the course (As per Annexure-I)	200-299
Pre-requisite for the course (if any)	-----
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-201-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ (ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ) ਦੇ ਵਿਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>

Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			

Part B- Contents of The Course

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ, ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੁਆਲ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ (ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ) ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ) ਲਾ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਵੀ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਗਲਪ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ 14 1.1 ਗਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਤੱਤ 1.2 ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	
II	2. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ , ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਅੰਕ 14 2.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 2.2 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਜਗੀਰੂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 2.5 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
III	3. ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੰਕ 14 ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। 3.1 ਕਥਾਨਕ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ 3.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 3.4 ਕਹਾਣੀ ਜੁਗਤਾਂ 3.5 ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ 14 4.1 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ 4.2 ਸਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ	

4.3	ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ	
4.4	ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	
Suggested Evaluation Method		End Term Examination: 70 Marks

Internal Assessment: 30 Marks

➤ **Theory**

- Class Participation: 5 Marks
- Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks
- Mid-Term Exam: 15 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ	ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
4. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ	ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993
5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.)	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974
6. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
7. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੋਕ	ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988
8. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
9. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ	ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
10. -ਉਹੀ-	ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978
12. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988
13. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
14. -ਉਹੀ-	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2014
15. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
16. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013
17. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
18. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ	ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 19, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982
19. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
20. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
21. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-203		
Name of the Paper	ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Viharak Punjabi		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-M2		
Level of the course (As per Annexure-I)	0-99		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-203.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-203.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।</p> <p>CLO-203.3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਨੈਕਰੀਆਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ।</p> <p>CLO-203.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਸਿੱਖਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2	-----	2
Contact Hours	30	-----	30
Max. Marks : 50		Time : 2 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 15			
End Term Exam Marks : 35			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 7 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੋਵੇਂ ਸੁਆਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	<p>1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ</p> <p>1.1 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸੁੱਧੀ</p> <p>1.2 ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੁੱਧੀ</p> <p>1.3 ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ</p> <p>1.4 ਸੰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਯੋਜਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ</p>	ਅੰਕ : 14
II	<p>2. ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ</p> <p>2.1 ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ</p> <p>2.2 ਸਮਾਸ</p> <p>2.3 ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ</p> <p>2.4 ਤਦਭਵ ਤਤਸਮ</p>	ਅੰਕ : 14
III	<p>3. ਵਾਕ ਰਚਨਾ</p> <p>3.1 ਕਾਰਕ ਦੀ ਸਮਝ</p> <p>3.2 ਕਰਤਰੀਵਾਚ ਅਤੇ ਕਰਮਈਵਾਚ ਵਾਕ ਰਚਨਾ</p> <p>3.3 ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ</p> <p>3.4 ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ</p>	ਅੰਕ : 14
IV	<p>4. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ</p> <p>4.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ</p> <p>4.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ</p> <p>4.3 ਚਲੰਤ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ</p> <p>4.4 ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ</p>	ਅੰਕ : 14
Suggested Evaluation Method		
<p>Internal Assessment: 15 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks 		<p>End Term Examination: 35 Marks</p>

• Mid-Term Exam: 7 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਧੀਮਾਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2009), ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-1), ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
2. ਧੀਮਾਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2010), ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-2), ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
3. ਦੁੱਗਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2016), ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਿਉ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ